TABAC I CULTURES

Mireia Gallés Muntada

II Jornada de tabaquisme de la Catalunya Central
Octubre 2016

Origen del tabac

-Centre de l'origen: zona andina entre Perú i Equador.
-Primeres cultius entre 5000-3000 a.C.
-Fumar (inhalar i exhalar) era una de les moltes varietats de cosum a Amèrica del Sud.
-Altres usos: aspirar per el nas, mastegar, menjar, beure, untar-se el cos, gotes per els ulls i enemes.
-Bufar-lo sobre el rostre dels guerrers abans de la lluita.
-Escampar-lo en camps abans de sembrar.
-Ofrena als Deus.
-Escampar-lo sobre les dones abans de les relacions sexuals.

-Tan homes com dones l'utilitzaven com a narcòtic.
-Els Mayas l'utilitzaven per celebracions rituals i religioses.
-Arriba a Europa al 1492 gràcies a la Colonització.
-Altres versions: castellanització del lloc on la planta va ser descoberta (illa antillana de Tobago o localitat Mexicana de Tabasco), o que prové de l'àrab "tabbaq" (nom que s'aplicava a plantes medicinals)
-Rodrigo de Jérez va ser pres per la Inquisició i acosat de bruixeria.

SUDÀFRICA

- Als 90's índex més alts de consum de tabac en països en desenvolupament.
- L'any 1999 el 24,5% de les morts reportades eren degudes a cardiopatia isquémica, DM i malalties relacionades amb el tabac.
- Control del tabac: prioritat per l'agència pública del gobern.
- Actualment llei antitabac vigent. Va ser el primer país en promoure-la.

- 20.5% d'adults majors de 15 anys fumen (35% homes i 9% dones)

- Adolescents entre 13 i 15 anys fumen un 14%

- Fumar a llocs públics està prohibit i són molts estrictes amb la llei

- Continent en el que la prevalença de fumadors és més baixa.

- Es preparen per l'empaquetat neutra.

SUDAMÈRICA

- Nombroses varietats de consum.
- Cultiu del tabac amb fins religiosos i curatius.
- 60% de les espècies de tabac provenen de sudamèrica.
- Importància del Chamanisme (protectors combatius de les societats).
- No hi ha prohibició del tabac com a Occident.

- El consum s'inicia als 13 anys.

- Un 25% de la població adulta fuma (67% homes i 33% dones).

- S'observa un increment significatiu del sexe femení.

- Retràs en la llei antitabac: 30 de Maig 2016 inici de prohibició de fumar en transports públics en alguns països (ex: Bolívia).

ÍNDIA

- Es calcula que al 2020 el tabac serà el responsable del 13% de les morts del país.
- Famílies pobres renuncien al menjar per obtenir tabac.
- Estudi publicat el 2004 al "British Medical Jounal". Mostra de 301.984 individus majors de 18 anys i de 26 estats diferents de la Índia.
- Resultats: fumen més els homes que les dones. Consum major en zones rurals.
- Persones de classes més baixes que no poden accedir a una educació tenen 2,69 vegades més de possibilitats de fumar.
- Persones solteres, vídues, divorciades o separades fumen menys que els casats.
- Els cristians fumen menys i masquen menys tabac que els hindús i musulmans.
- Conclusions: el tabac agreuja les diferències socials a la Índia.

Tobacco related harm in South Asia*BMJ 2004; 328 doi: http://dx.doi.org/10.1136/bmj.328.7443.780 (Published 01 April 2004)Cite this as: BMJ 2004;328:780*

- A la Índia hi ha 182 milions de fumadors.

- El 20% del tabac consumit prové de cigarrets tradicionals.

- El 40% del consum total probé dels **BIDIS**: tabac que es lia manualment, conté tabac no processat i pot ser de diferents gustos.

- Consumeixen tabac de mascar i els **"HOOKAHS"**, tabac filtrat per les cachimbes de diferents gusots.

- Moltes diferències alhora de combatre el tabac.

CHINA

- Típic oferir tabac en sopar de negocis o trobades familiars.
- Es fumen cigarrets nacionals (més de 400 varietats).
- Es dóna molta importància al que un fuma (estatus social i econòmic).
- Significat tabac: expresar estat d'ànim, establir relacions, mostrar lleialtat i la identitat de cadascú.

- La indústria de tabac de China és la més gran del món (40% de la producció mundial).

- El 50% dels homes fumen i només el 2,4% de les dones.

- El 98% del tabac que es consumeix a China prové de la CNTC que és controlada per el govern.

- Molta importància a les normes de protocol: fumar cigars de qualitat dóna bona imatge.

- Els cigarrets s'associen a diferents valors, personalitats o territoris.

- Problema de salut important.

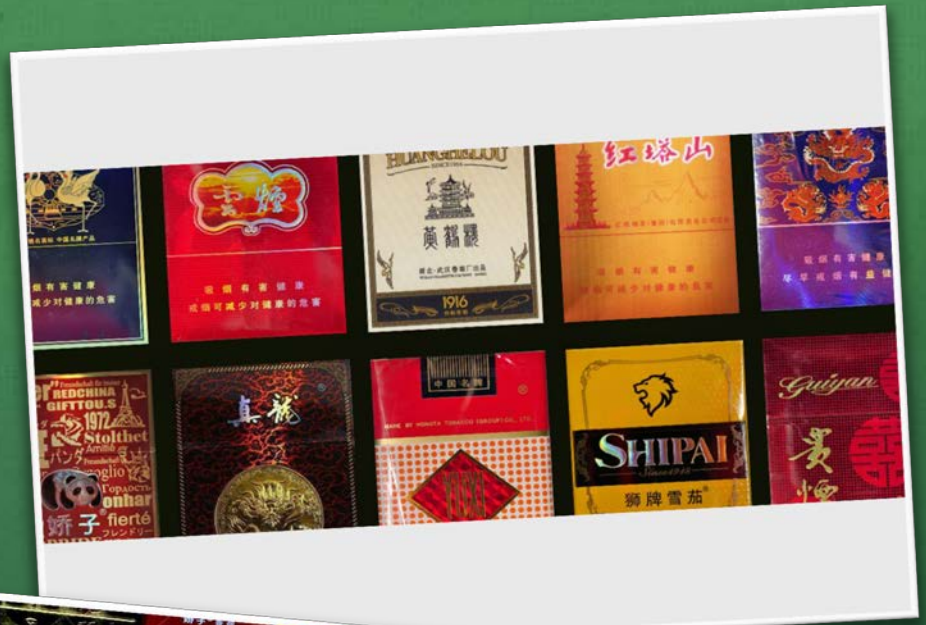

- 3.5 milions de mort a l'any per el 2030.

- El consum segueix sent popular i acceptat per la societat.

- Frases típiques que positivitzen el consum: *"Una cortina de fum després del sopar és millor que la vida després de la mort"*.

- El govern ha iniciat campañes contra el tabac però encara isuficients.

- Un paquet pot costar 50 cèntims d'euro i es fuma a tota arreu.

- No missatges en els paquets.

MARROC

- El Marroc és considerat com un dels més grans consumidors de tabac a la zona mediterrània amb més de 15000 milions de cigarrets l'any.
- D'una població total de 33.8 milions d'habitants, compten amb 5'5 milions de fumadors.
- Fumen un 31,5% dels homes i un 2,3% de les dones.
- Inquietant el nombre creixent de fumadors entre els menors de 13 a 15 anys: 10% nois i 7% noies.

•El fumador marroquí es gasta una mitjana de 22 Dirhams diaris (2,2 euros), que representa un 30% del salari mínim interprofessional)

•Des de l'any 1996, es disposa d'una llei antitabac (nº15-91), que prohibeix el tabac en certs llocs públics, a la propaganda i a la publicitat.

•El 17% de la població marroquí està exposada al tabaquisme passiu en l'àmbit laboral, un 32% en l'àmbit familiar i un 60% en els llocs públics.

- Uns 3300 agricultors viuen del cultiu del tabac al Marroc. És molt rentable.

- Una hectàrea aporta entre 30.000 i 60.000 dirhams (3000 i 6000 euros).

- La producció es ven a la "LA société Marocaine des Tabacs". La història comença l'any 1906, quan es va concedir el monopoli del tabac a "la régie marocaine des kifs et tabacs" i aquesta llogava les terres als agricultors i controlava la producció.

Immigració al CAP del REMEI

IMMIGRANTS TOTALS		H	D
	6745	3880	2865
FUMAD	626	522	104
% FUM	**9,3%**	**13,5%**	**3,6%**

EUROPA (NO SPAIN)		H	D
	405	193	212
FUMAD	120	64	56
% FUM	**29,6%**	**33,2%**	**26,4%**

ASIA_XINA		H	D
	346	167	179
FUMAD	43	39	4
% FUM	**12,4%**	**23,4%**	**2,2%**

INDIA_PAK_BANGLADESH		H	D
	854	540	314
FUMAD	36	36	0
% FUM	**4,2%**	**6,7%**	**0,0%**

CENTRE_SUDAMÈRICA		H	D
	832	357	475
FUMAD	73	47	26
% FUM	**8,8%**	**13,2%**	**5,5%**

MARROC		H	D
	1988	1040	948
FUMAD	215	209	6
% FUM	**10,8%**	**20,1%**	**0,6%**

SUBSAHARIANS		H	D
	2317	1582	735
FUMAD	138	126	12
% FUM	**6,0%**	**8,0%**	**1,6%**

Conclusions

- La cultura xinesa és la més complicada per abordar el tema de la deshabituació tabàquica.
- És important disminuir les desigualtats entre els immigrants i la població autòctona, tal i com contempla el Pla de Salut de Catalunya 2016-2020 en un dels seus objectius principals: ***Disminuir les desigualtats socials en salut***.
- Es necessiten protocols específics per a cada forma de consum i cultura, ja que les intervencions en tabaquisme que realitzem en la població autòctona poden no ser vàlides sempre per a poblacions immigrants.
- Cal augmentar els estudis sobre el tema, doncs hi ha molt poca bibliografia.

Moltes gràcies!!

Preguntes??